

OCHRANA PŘED DOMÁCÍM NÁSILÍM V RÁMCI CIVILNÍHO PROCESU V ČR

ONDŘEJ ŠMÍD

Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Abstract in original language

V článku se autor věnuje problematice ochrany před domácím násilím v kontextu právní úpravy civilního soudního řízení v České republice. Krátce se zabývá vymezením pojmu domácího násilí a jeho forem. V příspěvku se snaží popsat jednotlivé instituty sloužící ochraně před domácím násilím v rámci civilního řízení a upozornit na nedostatky právní úpravy.

Key words in original language

Domácí násilí; předběžné opatření; civilní proces; občanský soudní řád.

Abstract

The author is dealing with questions concerning the protection against domestic violence in the context of the Czech civil procedure legal regulation. The article shortly defines the notion of domestic violence and introduces its forms. It also tries to describe means destined for protection against domestic violence and draws attention to the lacks of the current legal regulation.

Key words

Domestic violence; precaution; civil procedure; civil procedure act.

ÚVOD

Domácí násilí je, jako jedna z nejrozšířenějších forem násilí, velmi závažným společenským jevem. V České republice byla jeho problematika dlouhou dobu opomíjena jak z pohledu zákonodárce (až na postihy v rovině trestní, kde však muselo fyzické násilí dosahovat jisté intenzity, a tzv. psychické násilí nebylo v praxi postihováno vůbec), tak z pohledu veřejnosti. Domácí násilí bylo velmi často „skryto“ takřkajíc „za dveřmi domácností“ a v duchu staré a rozšířené lidové zásady „co se doma uvaří, to se doma sní“ byla tato problematika společenským tabu. Jistý obrat na poli legislativním nastal v roce 2004, kdy nabyla dne 1. června účinnosti novela z. č. 140/1961 Sb., trestního zákona¹, provedená zákonem č. 91/2004, kterým se měnil zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, jež zavedla novou skutkovou podstatu trestného činu týrání osob žijících ve společném bytě nebo domě - § 215a trestního zákona.

---

¹ s účinností od 1. 1. 2010 byl zrušen a nahrazen zákonem č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Za naprosto zásadní obrate v nazírání zákonodárce na problematiku domácího násilí lze však považovat až přijetí zákona č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. Přijetím tohoto zákona dal zákonodárce jasně najevo vůli chránit osobu ohroženou domácím násilím a zabránit osobě agresora v pokračování v násilné činnosti². Přijetím tohoto zákona splnila ČR závazky vyplývající z vyhlášených mezinárodních smluv³, jimiž je vázána. Je nutno podotknout, že v posledních několika letech byla problematika domácího násilí řešena i na poli mezinárodních institucí, jichž je ČR členem, zejména Rady Evropy (např. doporučení výboru ministrů R (85) 4 o násilí v rodině, R (90) 2 o sociálních opatřeních týkajících se násilí v rodině, Rec (2002) 5 o ochraně žen proti domácímu násilí, Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod), Evropské unie (akční program DAPHNE, DAPHNE II a DAPHNE III⁴) a OSN (např. Deklarace o odstranění násilí na ženách). K problematice domácího násilí se ve svých rozhodnutích⁵ vyjádřil i Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku.

V následujícím příspěvku se budu věnovat především otázkám spojeným s ochranou před domácím násilím v civilním procesu v ČR – zejména otázkou, zda poskytuje platná a účinná právní úprava civilního procesu nějaký institut sloužící osobě ohrožené nebo postižené domácím násilím. Pokud ano, je tato úprava dostatečně efektivní? Instituty sloužící ohrožené osobě zakotvené v jiných právních předpisech⁶ předmětem tohoto příspěvku nebudou.

POJEM

Definice pojmu domácí násilí (domestic violence⁷) jsou různé. Nejednotnost odborníků a neúspěšné snahy o nalezení jednotné definice pojmu domácího

---

² srov. důvodovou zprávu k zákonu o ochraně před domácím násilím (zdroj ASPI databáze)

³ zejména Úmluva o právech dítěte, Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen

⁴ byl vyhlášen Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 779/2007/ES ze dne 20. června 2007 jako součást obecného programu „Základní práva a spravedlnost“. Finanční prostředky jsou určeny na prevenci proti všem formám násilí a podporu obětí ohrožených skupin – dětí, mládeže a žen. Do působnosti programu spadá rovněž pomoc obětem u svědkům domácího násilí.

⁵ např. *Z. a další v. Spojené království Velké Británie a Severního Irska* (10. 5. 2001), *Bevacqua a S. v. Belharsko* (12. 6. 2008)

⁶ zejména vykázání a právní úprava v trestním právu

⁷ v odborné literatuře se lze setkat i s odlišením pojmů domácí násilí (domestic violence) od pojmů zneužívání partnera (partner abuse), intimní násilí (intimate violence) a rodinného násilí (family violence). viz

násilí jsou zapříčiněny jednak komplexností fenoménu domácího násilí a také akcentací hledisek, která jsou důležitá v kontextu, v němž se definice tvoří.⁸ Nalézáme pak rozdíly v definicích legálních podávaných zákonodárcem a vědeckých definicích tohoto pojmu podávaných odborníky např. v oblasti psychologie či sociologie. Důvodová zpráva k zákonu č. 135/2006 Sb. ho charakterizuje jako násilné jednání, kterým dochází k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, a to v bytě nebo domě společně obývaném násilnou osobou i osobou, proti níž takový útok směřuje. Domácím násilím se rozumí opakované násilné jednání nebo opakované vyhrožování násilným jednáním, v důsledku kterého dochází nebo hrozí, že dojde k nebezpečnému útoku proti životu, zdraví, svobodě nebo lidské důstojnosti, mezi osobami, které jsou či byli spolu v intimním, rodinném či jiném obdobném vztahu a žijí ve společně obývaném bytě nebo domě. V rámci domácího násilí lze jednoznačně identifikovat osobu násilnou i osobu ohroženou, proti níž takové útoky nebo výhrůžky útokem směřují.⁹

Jednotná definice tohoto pojmu neexistuje, lze ho však charakterizovat několika pojmovými znaky, které jsou pro všechny definice společné. Čírtková¹⁰ uvádí pět typových znaků domácího násilí. Jsou jimi výskyt násilných incidentů (násilí), které se opakuje (opakovanost), a to se vzrůstající intenzitou (eskalace), v důsledku čehož vzniká dělení rolí na násilnou a ohroženou osobu (asymetričnost vztahu). Jako typický znak pak ještě uvádí latenci (skrytost, utajenost).

K domácímu násilí nejčastěji dochází mezi intimními partnery (manželé, druh a družka), kdy agresorem bývá zpravidla muž. K domácímu násilí však může docházet i mezi dětmi a rodiči, popř. osobami zodpovědnými za jejich výchovu. V poslední době jsou zaznamenávány stále častěji případy domácího násilí páchaného dětmi na svých rodičích, popř. vnuky na prarodičích. V této souvislosti lze hovořit o domácím násilí páchaném na seniorech, kterému bude nutné jak ze strany odborné veřejnosti (a to nejen

---

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2006/03/cirtkova.pdf><http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2006/03/cirtkova.pdf> (citováno 10. 10. 2010). V pojetí veřejnosti však pojem domácí násilí zahrnuje všechny tyto formy a stejně tak i pojetí právní úpravy ochrany před domácím násilím v OSŘ.

⁸ Shipway, L. Domestic Violence. A Handbook for health Professionals. London: Routledge, 2004, s. 1 a násl. (dostupné dne 14. 11. 2010 v elektronické podobě z <http://www.amazon.com/Domestic-Violence-Handbook-Health-Professionals/dp/0415282063>)

⁹ viz důvodová zpráva k zákonu o ochraně před domácím násilím (zdroj ASPI databáze)

¹⁰<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2006/03/cirtkova.pdf><http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/kriminalistika/2006/03/cirtkova.pdf> (citováno 10. 10. 2010)

právní, ale především sociologické a psychologické), tak zákonodárce, věnovat, vzhledem k postupnému stárnutí naší populace, patřičnou pozornost.

FORMY

Domácí násilí existuje v mnoha formách. Nejčastěji se domácí násilí objevuje ve formě fyzického násilí, kdy dochází k útokům agresora proti fyzické integritě oběti (od útoků nižší intenzity jako je pohlavkování, strkání, až po velmi brutální útoky vůči tělesné integritě člověka spočívající v kopání, bití pěstmi atd.), dále ve formě psychického násilí (zejména vyhrožování¹¹, verbální napadání, ponižování), ekonomického násilí, spočívající v ekonomické nerovnováze, ke které dochází v důsledku omezování nebo zamezování dispozice s finančními prostředky oběti ze strany agresora, a sexuálnímu násilí spočívající v nedobrovolném vynucování jakýchkoliv sexuálních aktivit proti vůli oběti.

Mnohdy se jednotlivé výše vymezené formy vzájemně kombinují. I když by se dalo na první pohled říci, že některé formy jsou závažnější, domnívám se, že tento úsudek je nesprávný, neboť vždy je třeba zkoumat intenzitu jednotlivých forem (forma psychického násilí může být v případě, že dosáhne jisté intenzity, daleko závažnější než fyzické napadení¹²). Lze konstatovat, že domácí násilí v jakékoliv jeho formě je velmi závažným negativním celospolečenským jevem.

MOŽNOSTI OCHRANY PŘED DOMÁCÍM NÁSILÍM V CIVILNÍM ŘÍZENÍ

Pokud jde o ochranu osob ohrožených domácím násilím, poskytuje současná platná a účinná právní úprava civilního soudního řízení těmto osobám ochranu ve formě tzv. předběžných opatření. Tato opatření slouží

---

¹¹ domnívám se, že mezi psychické násilí ve formě vyhrožování lze zařadit jakékoli vyhrožování oběti, které splňuje výše uvedené formální znaky, a to jak případy, kdy je vyhrožováno osobě, proti které útok směřuje výhrůžkou směřující přímo proti ní (její fyzická likvidace, zničení jejího majetku atd.), tak i vyhrožování, že dojde k újmě jiných osob (zpravidla jejich dětí, příbuzných atd.) ať už na jejich zdraví, životě či majetku.

¹² na internetu byl publikován příběh, kde žena uváděla, že muž v době, kdy byla ve vaně, mával ve vzdálenosti asi jeden metr od napuštěné vany koncem elektrického kabelu připojeného k elektrické síti, sprostě jí nadával a vyhrožoval. http://www.bbc.co.uk/czech/specials/1733_violence_abused/page2.shtml (citováno 19. 11. 2010). Z toho je patrné, že tento psychický a verbální nátlak zanechal na oběti závažné následky, aniž by došlo k fyzickému kontaktu.

ohrožené osobě především k získání času nutného k tomu, aby mohla svou situaci nějakým způsobem řešit.

Jde zejména o speciální předběžné opatření upravené v § 76b OSŘ, které bylo do OSŘ zakotveno právě výše zmíněnou novelou provedenou zákonem č. 135/2006 Sb. Účastníky tohoto řízení jsou navrhovatel, a ten, vůči němuž návrh směřuje, tzn. agresor (pro nějž se v soudní praxi užívá termín odpůrce). Návrh na nařízení předběžného opatření podle § 76b OSŘ musí obsahovat kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4 OSŘ) jméno, příjmení a bydliště účastníků, popřípadě též jejich zástupců, a vylíčení rozhodných skutečností odůvodňujících nařízení předběžného opatření. Navrhovatel je dále povinen připojit k návrhu listiny, jichž se dovolává. Jistota se v případě tohoto předběžného opatření neskládá.

Předběžným opatřením dle § 76b OSŘ se může domáhat osoba (navrhovatel), ohrožená nebo postižená domácím násilím, aby soud uložil osobě agresora (odpůrce), který vážným způsobem ohrožuje život, zdraví, svobodu nebo lidskou důstojnost navrhovatele, zejména aby opustil společné obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nezdržoval se ve společném obydlí nebo do něj nevstupoval, nevstupoval do bezprostředního okolí společného obydlí nebo navrhovatele a nezdržoval se tam, zdržel se setkávání s navrhovatelem nebo se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem. Vždy když soud ukládá odpůrci jednu z těchto povinností je povinen přihlídnout k jeho oprávněným zájmům (§ 76b odst. 2 OSŘ).

Věcně příslušný k nařízení předběžného opatření dle § 76b OSŘ je soud okresní, místně pak okresní soud, v jehož obvodu je nebo bylo společné obydlí. Tím se rozumí dům, byt, místnost nebo jiný prostor, který navrhovatel obývá společně s agresorem (odpůrcem).

O návrhu musí soud rozhodnout bezodkladně, nejpozději však do 48 hodin od okamžiku, kdy byl podán.

Pokud soud dojde k závěru, že jsou splněny podmínky a návrhu na nařízení předběžného opatření vyhoví, trvá předběžné opatření jeden měsíc od jeho vykonatelnosti. Předcházelo-li však rozhodnutí, kterým bylo předběžné opatření nařízeno, vykázání¹³, počíná lhůta jednoho měsíce až dnem následujícím po dni, v němž zanikla povinnost uložená agresorovi v rozhodnutí o vykázání. Vykázání však není podmínkou pro nařízení předběžného opatření dle § 76b OSŘ. V praxi je však využití institutu vykázání ještě před podáním návrhu na nařízení předběžného opatření daleko účinnější, a to především z hlediska jeho nařízení a realizace.

---

¹³ institutu vykázání, jakožto jednoho z institutů ochrany před domácím násilím upraveného v zákoně o policii se v tomto příspěvku vzhledem k jeho tematickému zaměření nevěnuji

Dobu trvání předběžného opatření lze prodlužovat pouze na návrh. Paragraf 76b odst. 4 OSŘ pak stanoví podrobně, co musí takový návrh na prodloužení obsahovat¹⁴. Soud při svém rozhodování vezme v úvahu zejména trvání stavu ohrožení navrhovatele, obsah a důvody podaného návrhu na zahájení řízení ve věci samé, majetkové či jiné poměry účastníků, včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí, na které se předběžné opatření vztahuje, a další rozhodné okolnosti.

Předběžné opatření zanikne nejpozději uplynutím jednoho roku od okamžiku jeho nařízení. Pokud navrhovatel neprokáže své majetkové či jiné poměry, včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí, může soud prodloužit dobu trvání předběžného opatření jen z důvodů zvláštního zřetele hodných. Je-li podán návrh na prodloužení předběžného opatření, nezanikne toto dříve, než soud o prodloužení rozhodne.

Aby bylo možné realizovat výkon tohoto předběžného opatření, byla zároveň přijata i speciální úprava týkající se výkonu rozhodnutí tohoto předběžného opatření (§ 273b OSŘ).

Účastníky vykonávacího řízení, v němž má dojít k nucenému výkonu rozhodnutí proti vůli osoby, které byla vykonatelným rozhodnutím uložena některá z povinností specifikovaných v § 76b odst. 1 OSŘ, jsou ti, kdo byli účastníky řízení o nařízení předběžného opatření dle § 76b odst. 1 OSŘ. Jsou jimi tedy navrhovatel a osoba, proti které návrh směřoval, které tak mají ve vykonávacím řízení postavení oprávněného a povinného.

Rozhodnutí o nařízení předběžného opatření je předběžně vykonatelné – jeho vyhlášením, a pokud k vyhlášení nedošlo, jeho vyhotovením (§ 76d). Předběžná vykonatelnost je odůvodněna naléhavou potřebou ochránit navrhovatele, tzn. osobu ohroženou domácím násilím, jehož život, zdraví, svoboda nebo lidská důstojnost je vážným způsobem ohrožena. Bezprostředně poté, co se toto rozhodnutí stane vykonatelným, je třeba, aby soud, který rozhodoval v prvním stupni, zajistil jeho bezodkladný výkon (§ 273b odst. 1 OSŘ). Věcně příslušným je tedy vždy soud okresní, a to i v případě, kdy došlo k nařízení předběžného opatření soudem odvolacím.

Ex lege je tedy zajištěn první¹⁵ výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí a jeho bezprostředního okolí (§ 76b odst. 1 písm. a OSŘ) i bez

---

¹⁴ návrh na prodloužení doby trvání předběžného opatření musí mimo obecných náležitostí obsahovat vylíčení rozhodných skutečností odůvodňujících prodloužení doby trvání předběžného opatření, údaj o majetkových či jiných poměrech, včetně vlastnických a jiných vztahů ke společnému obydlí

¹⁵ slovo „první výkon“ užívám záměrně, neboť poruší-li povinný uloženou povinnost a vrátí se do společného obydlí o provedení výkonu, lze opětovný výkon nařídit jen na návrh oprávněného. Tzn. další výkon provede soud pouze na návrh.

procesní aktivity osoby oprávněné – tzn. bez návrhu na provedení výkonu rozhodnutí osoby ohrožené domácím násilím. Vykonávací řízení se vůbec nezahajuje a o nařízení a provedení výkonu rozhodnutí se nerozhoduje.¹⁶ Opačně je tomu v případě, že bylo rozhodnuto o nařízení předběžného opatření dle § 76b odst. 1 písm. b – d, tzn. povinnému bylo uloženo, aby nevstupoval do bezprostředního okolí společného obydlí nebo navrhovatele a nezdržoval se tam, zdržel se setkávání s navrhovatelem nebo se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem. V těchto případech je třeba, aby oprávněný podal návrh na zahájení vykonávacího řízení (§ 273b odst. 6 OSŘ), a samotný výkon rozhodnutí se provádí ukládáním pokut dle § 351 OSŘ.

Výkon rozhodnutí v případě předběžného opatření, kterým je povinnému uložena povinnost opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí, nevstupovat do něj a nezdržovat se v něm, provede soud tak, že v součinnosti s příslušnými státními orgány vykáže povinného ze společného obydlí, odebere všechny klíče od společného obydlí, které povinný drží, a popřípadě mu zakáže setkávat se s označenou osobou nebo ji jinak kontaktovat. Soud zároveň poskytne povinnému příležitost, aby si bezprostředně při výkonu rozhodnutí vyzvedl ze společného obydlí své osobní věci a osobní dokumenty, jakož i věci, které slouží jeho osobní potřebě. Během trvání předběžného opatření podle § 76b OSŘ soud povinnému umožní vyzvednout i věci nezbytné k výkonu jeho podnikatelské činnosti nebo výkonu povolání, případně věci nezbytné z jiného vážného důvodu.

Dále je možné za prostředek ochrany před domácím násilím považovat obecné předběžné opatření (§ 76 OSŘ). Zejména možnost uložit agresorovi povinnost odevzdat dítě do péče druhého z rodičů nebo do péče toho, koho označí soud (§ 76 odst. 1 písm. b OSŘ), a to zejména v případě, kdy není domácí násilí páčáno na nezletilém dítěti a osoba agresora se domáhá styku s ním. Dále se jeví jako vhodná ochrana proti násilníkovi možnost uložit mu povinnost něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet v případě, kdy nejsou splněny podmínky k nařízení předběžného opatření podle § 76b OSŘ. Nevýhodou se může na první pohled jevit lhůta, v níž má soud o předběžném opatření rozhodnout. Ale není tomu tak. Stejně jako u předběžného opatření musí soud rozhodnout bezodkladně. Na rozdíl od speciálního předběžného opatření je však soudu ponechána poněkud delší maximální lhůta, v níž má rozhodnout. Ta činí v případě, že nehrozí nebezpečí z prodlení, sedm dní (§ 75c odst. 2 OSŘ). Je tedy zřejmé, že soud musí vždy rozhodnout bezodkladně, v delší lhůtě jen v případě, že nehrozí nebezpečí z prodlení. Domnívám se, že pokud se soud z návrhu, popř. ze své činnosti dozví, že jsou tu okolnosti svědčící tomu, že osoba

---

¹⁶ Drápal, L. in. Drápal, L., Bureš, J. a kol. *Občanský soudní řád. Komentář*. II. díl. Praha: C. H. Beck, 2009, 1. vydání, s. 2279.

navrhovatele je ohrožena domácím násilím, je třeba vždy postupovat s co nejvyšší rychlostí. Tento požadavek je odůvodněn nutností zakročit proti agresorovi, neboť život a zdraví navrhovatele by mohly být laxním přístupem soudu v této záležitosti vážně ohroženy.

Kromě výše uvedených institutů tzv. předběžných opatření dává občanský soudní řád ohrožené osobě možnost podat na agresora žalobu nebo návrh na zahájení řízení, ve kterém by se měla jeho situace nějakým způsobem řešit – ať už jde o žalobu na rozvod manželství, zrušení a vypořádání spoluvlastnictví ke společnému obydlí, návrh na zahájení řízení o úpravě poměrů k nezletilým dětem, návrh na zahájení řízení o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti apod.

Z výše uvedeného lze vyvodit závěr, že instituty sloužící k ochraně před domácím násilím zakotvené v OSŘ jsou založeny převážně na principu autonomie vůle ohrožené osoby problematickou situaci řešit. Vyjma případů, kdy jde o úpravu poměrů k nezletilým dětem, je třeba, aby ohrožená osoba, chce-li využít některého z institutů sloužících k ochraně před domácím násilím zakotvených v OSŘ, vyvinula procesní aktivitu spočívající v podání návrhu na zahájení řízení (návrh na nařízení předběžného opatření, žalobu o rozvod manželství atd.).

Právě na vůli osoby ohrožené nebo postižené domácím násilím však často ztroskotává efektivita ochrany poskytované občanským soudním řádem.

ZÁVĚR

Ochrana před domácím násilím je v českém právním řádu realizována především skrze instituty veřejného práva (správního, trestního). V oblasti práva soukromého efektivní ochrana osoby postižené domácím násilím prozatím neexistuje. V českém civilním procesu je realizována především pomocí institutů tzv. předběžných opatření. K posílení ochrany obětí domácího násilí mělo přispět zakotvení speciálního předběžného opatření – tzv. předběžné opatření na ochranu před domácím násilím. Vzhledem ke svému účelu a odlišnostem od obecné úpravy předběžných opatření však dle mého názoru měl zákonodárce koncipovat právní úpravu nikoli jako předběžné opatření, ale jako zvláštní druh tzv. nesporného řízení.¹⁷

---

¹⁷ obdobně srov. Kovářová – Kochová, I. in Šínová, R. a kol. Řízení ve věcech rodiněprávních v České republice, Slovenské republice a Německu a jejich aktuální problémy. Praha: Leges, 2010, s. 146.

Vzhledem k navrhované úpravě ochrany před domácím násilím, kterou by měl obsahovat nový občanský zákoník¹⁸, lze do budoucna předpokládat, že zákonodárce bude nucen OSŘ vhodným způsobem novelizovat. Dle účelu, kterého by mělo být v takovém řízení dosaženo – rychlá a efektivní ochrana oběti domácího násilí - lze považovat za vhodné de lege ferenda právě zakotvení nového druhu nesporného řízení, a to především kvůli zásadám¹⁹, které ho ovládají.

Závěrem je třeba konstatovat, že zakotvení právní úpravy účinně chránící oběti domácího násilí je jednou z podmínek náležitého boje proti domácímu násilí. Zákonodárce by však měl adekvátní právní úpravou vytvořit patřičný prostor k tomu, aby bylo domácímu násilí především předcházeno. Je třeba si uvědomit, že proti domácímu násilí je nutné bojovat komplexně, neboť jde o celospolečenský problém.

Literature:

- Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. Praha: C. H. Beck, 2009, 1. vydání, 1600 s., ISBN 978-80-7400-107-9
- Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. II. díl. Praha: C. H. Beck, 2009, 1. vydání, 1776 s., ISBN 978-80-7400-107-9
- Šínová, R. a kol. Řízení ve věcech rodiněprávních v České republice, Slovenské republice a Německu a jejich aktuální problémy. Praha: Leges, 2010, 380 s., ISBN 978-80-87212-50-9
- Shipway, L. Domestic Violence. A Handbook for health Professionals. London: Routledge, 2004, 235 s., ISBN 0-203-57100-2

Contact – email

ondrasmid@seznam.cz; ondrej.smid@upol.cz; smid@ak-sekanina.cz

---

¹⁸ srov. navrhované znění §§ 691 – 693, § 2879 nového občanského zákoníku, dostupné z <http://obcanskyzakonik.justice.cz/cz/navrh-zakona.html> (citováno 14. 10. 2010)

¹⁹ v případě domácího násilí se mi jeví vhodným, aby řízení bylo koncipováno především na zásadě vyšetřovací.